

Hír-telen

Hírlevél az alkotóművészetek szerelmeseinek

2007. II. évfolyam 3. szám

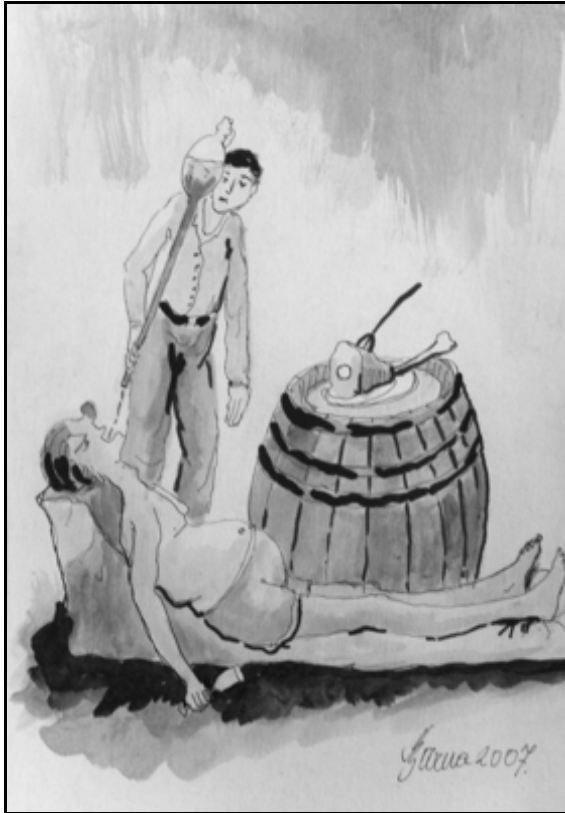
Barna András grafikája

Idén már harmadszor

Idén már harmadszor rendezte meg a Magyar Alkotók Internetes Társulása a Hegyaljai Alkotók Társulásával karöltve a tarcali alkotótábort.

A Bakancsos Túristaszálló után idén Pelles Miklósné Vendégháza adott otthon a tábornak. Leskó Imre alelnökünk ismét tanúbizonyságot adott szervezői képességeiről, tartalmas, emlékezetes programokról gondoskodva nem unatkoztunk...

Az első nap vacsorája után a már „hagyományos” látogatással kezdtünk a táborvezető birtokán. A jó borok és a szőlő kóstolása, a vidám dalolás, a zsíroskenyér és a csodaszép naplemente idén sem maradhatott el.

Másnap elkezdődött a bemutatkozás, melyben mindenkinek bőven bolt ideje verseket, prózákat felolvasnia.

Amikor már mindenki „megismerte” a másikat, jöhetett a felkészülés a csütörtök esti irodalmi estre, amelynek idén Rambács Istvánné és Kovács Attila a lelkipásztor úr meghívásának eleget téve a református templom adott otthont.

Szerda este Kovács István pincészetében vacsoráztunk. A menü nagyon finom csülök volt, mellé öt féle borba kóstolhattunk bele, volt itt száraz furmint, Zéta, édes hárslevelű, édes szomorodni, valamint 5 puttonyos aszú is. A hangulatot jól tükrözi Barna András verse és grafikája:

*Kerek asztal lovagjai
Mohos pince közepén
Csülök gőzöl az asztalon,
Zengőn szárnyal a dalom.*

Csütörtökön délután öt órakor kiállítással kezdődött az irodalmi estünk a református parókián. A kiállítók Adámy Józsefné (festmény), Barna András (grafika), Domahidi Klára (fotó), Leskó Imre (fotó), Sélley Attila (fotó) és Szabó Sándor (fotó) voltak. Bor István Iván elhunyt festő-grafikus alkotótársunknak emlékfalat állítottunk fel.

A tárlatot Leskó Imre táborvezető nyitotta meg, bemutatva a kiállítókat.

Utána a templomban folytatódott a műsor, amelyet a magyar himnusz eléneklése nyitott meg, majd Kovács Attila lelkipásztor úr hirdetett ígét. A nagytiszteletű úr után Leskó Imre bemutatta Rambács Istvánné *Templom csendjében* c. új könyvét. Ezt követték a „táborlakók” versei, prózái, dalai. Ezekből alább adunk egy kis kivonatot. A műsort Dr. Vida János vezette, a MAIT tiszteletbeli elnöke. A következő alkotóink művei hangzottak el: Domahidi Klára, Gaál Ernő, Ilyés János, K. Fekete István, László Klára, Leskó Imre, Nagy István, Rátkai Irén, Szabó Sándor és T. Bognár Márta. Dalolt, énekelt: Domahidi Klára, Nagy István és Dr. Vida János.

Mindenki érzelmileg, szellemileg felfrissülve hagyta el a templom falait.

A gyülekezet tagjai süteménnyel, szendviccsel, üdítőkkel vendégelték meg minket az előadás után.

A pénteki napon már sokan elbúcsúztak, akik még maradtunk felmentünk a Terézia kápolnához, megcsodálhattuk a kilátást, valamint megismerhettük a falu illetve a kápolna történetét házigazdánk tolmácsolásában. Utána még átrándultunk Tokajba egy kis fagyizásra, halászlére.

Szombaton táborzáráskor levontuk a nemzeti lobogót, amit felvontunk az első napon, majd Viszontlátást ígérve hazaindultunk.

Szabó Sándor, a MAIT elnöke

A jó kedvű táborlakók

A kerekasztal lovagjai

Rambács Istvánnét köszöntik

Dr. Vida János, a műsorvezető

Dr. Gaál Ernő, a HAT elnöke

Leskó Imre, a táborvezető

Ilyés János

Domahidi Klára: A kereszt

Miért lenne okom panaszra?
Esedezésem Ő meg nem tagadja.
Igéje biztat, hogy nem hiába vár,
az Ő szeretete engem is megtalál.

Kétségeim is Reá bízhatom,
Tőle jut nékem is irgalom.
Bizalommal nézek a keresztre fel,
Jézus lehajol, magához ölel.

Rátkai Irén: A Földünkért

Mélytüzű, riadt tavak
Szemeid tiszta tükrében,
Szelíd hegyoldalak
Szemöldököd ívében.

Szád, bár mosolyogna,
Józanul mégis szigorodna,
Dús, könnyű hajadban
Lenge felhők bodra.

Bárcsak elhithetném:
Pillantásod elég,
Kapzsi mohóságok
Útját állhatná még!!!

Szép ívű délkörök,
S időzónák húrja:
Sose pattanjon el
Szívedből a nóta!

Sose pattanjon el
Szívemben a nóta!

Szabó Sándor: Isten kezében

Vörös az ég alja,
vérezik a kitépett szív,
cserepes ajkak jajait
a szél felkarolja
és viszi messze, messze...
átlépve a rohanó időn,
a táguló világegyetemen,
a Hit tagadásán...
és tovább forog a Föld...
csendesesen... Isten kezében
újul meg a világ,
örökre, mindörökre...

Nagy István: Tarcál vezér emlékére

Szívből emlékezem vezérünk nevére,
Kit e tájra hozott nyughatatlan vére.
Három honfoglalónk az új hazát járta,
Tokaj alatt rátalált e csodás, gazdag tájra.
Hegyein szép erdők voltak, a szőlő is díszlett,
Tarcalnak, és Ondnak a leve is ízlett.
Lenéztek a völgybe, hol két folyó tekergett,
Egy-két flaska bor után nem láttak csak egyet.
Jó barátok voltak, nem vitáztak sokat,
Már maga a látvány megírta sorsukat.
Elmondták Árpádnak, tegnap merre jártak,
Jó gazdája lennének e meglátott tájnak.
Népe barátságos, akiket itt lelték,
Jó volt, amit ittak, az is, amit ettek.
Ketel, a harmadik társuk, más vidékre vágyott,
Szeretné meglátni az egész szép országot.
Árpád, mert szerette Tarcalt is, meg Ondot,
Kérő szavaikra egy nemet sem mondott.
A kitartó hűségért, és véres bátorságért,
Hálás bolt Tarcalnak, biztató szaváért.
Tarcál nemzetsége elfoglalta helyét,
Belepte népével a környék formás hegyét.
Ősi mondás szerint felnézett az égre,
Áldást kért magára, és egész népére.
Méneseiket, és gulyákat az ártérre eresztett,
Népe védelmére várat emeltetett.
A portyázó hadak messze elkerülték,
Kardját, dörgő szavát szívükből tisztelték.
Ma is itt él e nép, szereti hazáját,
Megtermeli Hegyalja aranyát, a borát.
Szorgalmas nemzetség, ma is büszke rája,
Sosem hozna szégyent kedves hazája.
Ond vezér is hazára lelt, két faluval odább,
Az Ő nevük fémjelzi e csodás, gazdag határt.
Kettőjükre emlékezzünk büszkén, emelt fővel,
Legyenek nagy békességben az örök Teremtővel.

K. Fejéte István: A diktatúrák dala

Kegyelem az Úrtól,
... A meghurcoltakért,
Kegyelem a börtönévekért,
Kegyelem a megnyomorított életekért,
Kegyelem az elveszített lelkekért,
Kegyelem a megtévesztett emberekért,
Kegyelem az elszennvedett életekért,
Kegyelem a megkínzottakért,
Kegyelem a vértanúkért,
Kegyelem a névtelen, elfelejtett hősökért,
Kegyelem az elfecsérelt évekért,
Kegyelem az elmulasztott lehetőségekért,
Kegyelem a kegyvesztettekért,
Kegyelem az eltékozolt, elrontott életekért,
Kegyelem az Úrtól,
... Az emberért!

T. Bognár Márta: Doktor bácsi

Dr. Gaál Imre főorvos reggel a szokásos módon felkészülve beült autójába, hogy munkahelyére, a kórházba hajtson. Szép, napsugaras reggel volt, a kedve is jó, kipihenve kezdheti a napot. Minden jól ment, addig, amíg „dugóba” nem került. Optimizmusát nem veszítve, gondolatai ide-oda szállkostak:

– Nem baj, ez hozzátartozik a reggeli csúcsforgalomhoz, majd túl leszek rajta! Nem akarom elrontani a kedvemet, hiszen mi bajom lehetne? Szeretem a munkámat, a munkatársaimat –, úgy érzem ők is tisztelnek, szeretnek. Jó sebésznek tartanak –, és szerénytelenség nélkül – én is annak tartom magamat. Igaz, most egy parányi szorongás van bennem, mint mindig, amikor gyermeket kell operálnom. Szegény kicsi lány! Nagyon fájhat neki a zúzódott karja, lába, de milyen kis hős: nem panaszkodik, csak a szemén látszik, hogy szenved! Vajon honnan veszi ezt a nem gyermekre jellemző erőt? – Na, de kikecmeregtem a dugóból, iparkodom, hogy még beszélgethessek egy kicsit Zsuzsival, mielőtt elaltatják.

Szobájába érve magára vette hófehér, ropogósra keményített-vasalt köpenyét, és elindult Zsuzsi szobája felé. A kislány már várta, hiszen mióta behozták, minden reggel meglátogatta. Most is öröm fénylett ibolya-szemében, amikor meglátta a szeretett doktor bácsit. Hát hogy s ne szeretné, amikor olyan kedvesen elbeszélget vele reggelenként. Öt éves kis szíve szeretetével fordul most is hozzá:

– Mondd, doktor bácsi! Ma fogsz megoperálni?

– Igen! – mondta Gaál doktor és leült a kislány ágyának szélére. – Ugye, nem fogsz félni? Hidd el, nagyon fogok rád vigyázni, és amikor felébredsz, már itt lesz melletted anyukád is.

– El fogsz altatni? – kérdezte Zsuzsi tágra nyílt szemekkel. Látszott, hogy erre nem számított. Egy kis félelem is volt abban a tekintetben.

– Nem én foglak elaltatni, azt egy másik aranyos doktor bácsi csinálja, de előbb kapsz egy picit szurit, és akkor már olyan bátor leszel, hogy csak na!

– Jó! – hagyta helybe Zsuzsi –, de előbb lenne egy kérésem. Tudod, otthon, mielőtt elalszom, anyukám mindig imádkozik velem. Most nincs itt az anyukám, már nem engedik be, kérlek, most te imádkozz velem! Jó?

Gaál főorvos egy pillanatra megdermedt, majd az ablakhoz lépet, és hosszan nézett ki azon. Nem az őszi fákról lepergő levelek színjátékát nézte, hanem a gyerekkorába tekintett. Gondolatai messze szálltak a múltba. Igen! Valamikor ő is imádkozott az anyukájával elalvás előtt, de reggel is, meg a vasárnapi miséken is... Ó, de sok év múlt el azóta! Anyja iszonyú kínok között halt meg, pedig ami emberileg lehetséges, mindent megtettek érte, hogy könnyítsenek szenvedésein. Ő sem panaszkodott, mint ez a kicsi lány –, talán ő is az imádságból merítette erejét a nagy küzdelemben... Azóta nem imádkozott... Mit válaszoljon most Zsuzsinak? Hogy már nem tud imádkozni? Nem tud mit mondani az Istennek, aki megengedte azt, amit átélt az édesanyja ágyánál –, pedig már gyakorló orvos volt akkor?! Nem! Ez nem fog menni! Isten! Te rég meg nem szőlított, segíts most nekem!

Visszafordult a kicsi ágya felé, de könnyeivel küszködött, amikor látta azt az angyalarcú, bizakodó gyermeket, aki tőle várja, amit már rég nem tett meg.

– Jól van, kicsi csillag! Imádkozzunk!

Az imádság megkezdését a belépő nővér zavarta meg. A főorvos intett, hogy adhatja a „kóktélt” -, majd hozzákezdett:

– Istenkém! Nézd! Én most el fogok aludni, de kérlek, álmomban is légy velem és vigyázz rám. Add, hogy a sikeres műtét után ismét köszönhessek Téged, anyukámat, a napsugarat és a doktor bácsit, aki nagyon fog rám vigyázni a műtét alatt, úgy, mintha az ő kislánya lennék. Az altató orvos bácsit és a nővérkéket is áldd meg, segítsd az ő munkájukat is, hogy még sok beteget meg tudjanak gyógyítani! Istenkém, bízom Benned! Ámen.

Mire az ima véget ért, Zsuzsi már laposakat pislogott. Még elsuttogta, hogy „ámen”, és enyhe kis mosoly bujkált a szája szegletében. A kislányt elvitték, a főorvos pedig igazi könnycseppeket törölt ki a szeme sarkából. Tudta, érezte, hogy suta kis ima volt ez, de kifejezte az ő kérését is...

A műtét jól sikerült, minden simán várakozáson felül zajlott le, és Gaál doktor érezte –, amire már nagyon régen nem figyelt –, hogy az Isten fogta a kezét, segítette a szikét a vágásban, és tette könnyűvé az operációt. Műtét után kis sóhaj szakadt fel a lelkéből: „Köszönöm, Istenem!”... Könnyűnek és boldognak érezte magát. Majd elvégezte a többi műtétet is, de mintha most gyorsabban suhant volna az idő. Semmi fáradtságot nem érzett még az utolsó után sem.

Átöltözött és sietett Zsuzsihoz. A kislány ébredezett. Anyukája is már ott volt: fogták egymás kezét. Mikor Zsuzsi meglátta az orvost, derűs mosoly sugárzott az arcán:

– Anyukám! A doktor bácsi imádkozott velem mielőtt elaludtam – suttozta, aztán egészséges, mély álomba merült a gyenge, meggyötört kis szervezet. Édesanyja könnyes szemmel mondott köszönetet.

Dr. Gaál hazaindult. Most már a lassú közlekedést sem vette észre, egyre csak az édesanyja és Zsuzsi járt az eszébe. Most értette meg, hogy milyen hatalmas, erős hit lakozott mindkettejükben –, az egyikük már érett hittel, a másikuk most éledező bizalommal fordulván Istenük felé...

Elalvás előtt ismét felrémlett előtte a kicsi gyermek nagy kérése, hogy imádkozzon vele. És mit ért el ez az ima? Könnyű kezeket, gyors, sikeres műtéteket, lelki biztonságot és nyugalmat. Hát, ha ez így van, akkor... „Miatyánk, ki vagy a mennyekben...” jutottak eszébe a rég ki nem mondott szavak... és mire befejezte, ő is könnyű, nyugodt álomba merült.

Leskó Imre: Anyám rózsabokra

Emlékszem még rá, ahogy nézte,
megsimogatta és becézte.
Tövére mindég vizet hordott,
újra töltötte a vizeshordót.

Emlékszem még rá, ahogy várta,
nyíljon már ki végre virága,
pompázzon szolid rózsaszínben,
keltsen békességet a szívében.

Tavasról-tavasza múltak évek,
nem tudott parancsolni szemének.
Vakon is tudta, hol a rózsza,
oda botorkált, ha ütött az óra.

Öreg kezével folyton kereste,
hisz' már mindegy volt, reggel, vagy este.
Olyankor nyugalom ült az arcán,
boldogság könnye, harmat a rózsán.

Aztán Ő elment, maradt a rózsza.
Engem is megkapott a varázsa.
El ne pusztuljon, oltottam róla,
teljes díszében pompázik újra.

Lehet, az égből nézi az anyám,
redők simulnak fáradt homlokán.
E rózsában él tovább nekem.
Anyámat holtában is így szeretem.

László Klára: A szerelem zsoltára

Imádkozom... egy kis szerelemért...

Óh, Istenem, ne vedd el tőlem a reményt!
A szívem lángot fogott, már szinte elég...
... s rólad álmodik az önfeledt éj!

Imádkozom... egy kis boldogságért...

Óh, Istenem, ne vedd el tőlem a fényt!
Halld meg e fájdalmas könyörgést...
... érted eped e démoni szenvedély!

Imádkozom... egy szebb holnapért.

Óh, Istenem, maradj velem örökké!
A szerelem lángjától lobog az éj...

... izzik a lélek, a szív, egy csodáért!

Imádkozom... egy kis melegségért...

Óh, Istenem, ne hagyj magamra üzőt vadként!

Mert a szívem mindent akar..., kér...

... óh, szerelem, de jó hogy eljöttél!

Imádkozom... egy kis gyöngédségért...

Óh, Istenem, ... ne hagyj könyörögni alamizsnáért

Vagyok! Itt állok a sor végén...

... ne tégy úgy, mintha nem is léteznék!

Gaál Ernő: Anyák napján

Vén fának bronz ágán ezüstös levelek
aranyos virágzat:
Remegő szívemmel köszönteni megyek
az Édesanyámat.

Ünnepélyes csendben az idő is megáll,
halkulnak a neszek.
Illón borulok le fáradt lábainál,
s mély levegőt veszek

Szívemet melegség tölti el és hála,
ha arra gondolok
Miattam őszült meg minden haja szála
– érettem dolgozott!

Bensőmből fölszakad érzéseknek árja:
s velőmig átítat.
Lelkem zugainak mélységeit járja
szeretet s áhítat

Felettünk a légben madárrajok szállnak
eleséget „szedni”
Hiába akarom, ólom nyelve számnak
nem tud megeredni.

Hűtelen szolgálaim a „szónoki szavak”
elpartolnak tőlem,
Eme áldott percben végképp cserbenhagynak,
elfutnak előlem.

Könnybe lábadt szemem csillagfátyolán át
merengőn észrevesz
Egy (Anyám ültette) takaros diófát,
'mely égre meredez –

Alatta üljük meg legszentebb ünnepünk
hosszú évek óta.
Mit „édeshármasban”, meghitten tölthetünk
mi... és a diófa.

Esengve fordulok ezüst leveléhez:
suttogja fülébe
Kedves jó szülőmnek, amit fia érez
iránta szívébe' ...

Fésülje ősz haját simára bronz ága
– csinos és fess legyen.
Útját aranyporral hintse be virága,
hogy el ne tévedjen...

Kérlek, Mennyek Ura! – hallgasd meg az imám,
teljesüljön minden
Amire föltette életét az anyám...
– Áldja meg az Isten!

Díjátadó gála Tiszalúcon

2007. augusztus 11-én 17 órakor a tiszalúci Petőfi Sándor Művelődési Házban tartotta a „*Lázadó dalnok*” c. pályázatának díjátadó gáláját a Magyar Alkotók Internetes Társulása (MAIT) és a Hegyaljai Alkotók Társulása (HAT).

A gálát Batári Csaba, a művelődési ház vezetője nyitotta meg, köszöntve a megjelent alkotókat és a közönséget. A megnyitó előtt Bácsalmási Gréta, a Kaméleon Musical Gyermekszínpad tagja előadta *Mary Poppins: Mosolyogni kell* című betétdalát.

A pályázat díjait Dr. Gaál Ernő, a HAT elnöke és Szabó Zsolt, a MAIT titkára adta át a kategóriák helyezetteinek.

Az első három prózákat és az első hat verseket felolvasta: Domahidi Klára, Leskó Imre és Dr. Vida János. Közben ciklusokat alkotva Síri Bianka (Kaméleon MGy) elénekelt *Cserháti Zsuzsa: Két vándor* című számát, illetve Dr. Vida János eldalolta a *Már keresztem vállra vettem* című walesi népdal dallamot.

A gálaestet Szabó Sándor, a MAIT elnöke zárta be, megköszönve a megtisztelő figyelmet. Záróakkordként Veréb Tamás (Kaméleon MGy) tolmácsolásában *A zene, az vagyok én* című dal csendült fel. A műértő közönség szünni nem akaró tapsal nyilvánította ki tetszését a színvonalas előadás után.

Szabó Sándor, a MAIT elnöke

A HAT - MAIT „Lázadó dalnok” című 2007-es pályázat eredménye

Vers kategória:

- I. *Lakat* jellegével Székács László (Budapest): *Góg és Magóg Fiához.*
- II. *Májusi üzenet* jellegével Klaszán Erzsébet (Fonyód): *Májusi üzenet.*
- III. *Insomnia* jellegével Szabó Zsolt (Kisgyőr): *Minden meghal.*
- IV. *Magány* jellegével Papp János (Hajdúböszörmény): *Kereslek.*
- V. *Ördögsekér* jellegével Révész Ágnes (Dunavecse): *A csavargó imája.*
- VI. *Lázadó hang* jellegével Szabó Sándor (Tiszalúc): *Lázadó hang.*

Próza kategória:

- I. *Roma allegória* jellegével Harkály Emil Elemér (Ózd): *Roma allegória.*
- II. *Vadvirág* jellegével Náfrádi Anikó (Szeged): *Elmúlás.*
- III. *Andrea* jellegével Somogyi Ferenc (Debrecen): *Az apa és a pucér nő.*
- IV. *Megtérés* jellegével Szalay Anikó (Sajónémeti): *Megtérés.*
- V. *Gipsy Queen* jellegével Dr. Ollmann Anasztázia (Pécs): *A kalauz.*
- VI. *Nyugtalan szomjazás* jellegével Z. Farkas Erzsébet (Kazincbarcika): *Nyugtalan szomjazás.*

Nívódíj: *Roma allegória* jellegével Harkály Emil Elemér (Ózd): *Roma allegória.*

Festmény-grafika kategória:

- I. *Bárka* jellegével Bucsányi Endre (Szekszárd).
- II. *SIMONE* jellegével Simon M. Veronika (Székesfehérvár).
- III. *Egyfecske* jellegével Domahidi Klára (Tiszalúc).
- IV. *Ziba1* jellegével Barna András (Budapest).
- V. *Repülj hajóm* jellegével Kotaszek Hedvig (Budapest).
- VI. *Ziba2* jellegével Barna András (Budapest).

Fotó kategória:

- I. *Tizennyolc* jellegével Domahidi Klára (Tiszalúc).
- II. *Alkony* jellegével Horváthné Demény Zita (Miskolc).
- III. *Pro Nature* jellegével Szabó Sándor (Tiszalúc).

A vers és a próza kategóriát elbírálta Németh Tibor, költő, író, Miskolc város ösztöndíjasa.

A festmény-grafika kategóriát a Tűzedzők Alkotó Művészbart Asztaltársaság.

A fotó kategóriát elbírálta Leskó Imre fotóművész.

Bor István Iván-díj: Bucsányi Endre

Festmény-grafika II. díj: Simon M. Veronika

Aranytoll-díj:

Székhács László: Góg és Magóg Fiához
(*Ady Endrének, 2007-ből*)

Ma góg. Nyársdzentrik.
Proletárok maradtak véreid.
Csák Máté csak nézne.
Süt a trón, bizony újra.
Éneked lassan a süketeké,
Te büszke Dózsa unoka.

Istenem, véred rég született.
Utánoznak, bolondultak.
Párizsból beszökött az ősz,
hol Váradon, hol Pesten keres,
tüzéért lobogó verseidnek.
Félteni Nyugatot, e keletet.

Léda perzselt, s nem felejtett.
Csinszka éneke sziréné lett,
szelleme álom volt, szeretted.
Ha kellesz, néha, hisz emlék ez,
érdemtelen szájakból kilincszel.
Pentaton pávád fönixszé lett.

Kérdezz még és mesélek.
Ja, poétákat nem keresnek.
A magyar Ugaron
rájuk csak emlékezgetnek.

Festmény-grafika III. díj: Domahidi Klára

Festmény-grafika IV. díj: Barna András

Fotó II. díj: Horváthné Demény Zita

Fotó III. díj: Szabó Sándor

Vers II. díj:

Klaszán Erzsébet: Májusi üzenet

Az égen báránfelhők halvány foltja,
A földön sok virág kelleti magát.
Árad a langyos szél belém botolva,
Sodorja orgona, jázmin illatát.

Millió apró bogár éled sorba,
Május harmatától remegnek a fák.
A nap az égről lágy sugarát szórja,
Arany tüze fénylik fák lombjain át.

Míg megmoccan a hársfa zöld levele,
A tavasz szédítő, finom deleje –
Szomjazó szívemet halkán járja át.

Szép kedvesem, tenéked üzenek:
Szívemben égnek, lángolnak a tüzek,
Jöjj, ha te is érzed – május illatát!

Vers III. díj:

Szabó Zsolt: Minden meghal

Ajkaim még érzik ízét a dalnak,
suttogva zümmögik szenttelen zaját:
szívemnek mint tépázzák forradalmak
fertő-sebből vérző, lyukas zászlaját.

Pilláim őrzik tekinteted kékjét,
melyről még rózsámnak végső szirma száll,
izzón vérvörös kebledre – most tépj szét –
hulló hamvamon megfogant új halál. –

Élet és remény – mért lennének velem?
Gyilkos szomjijal csak egy régmúlt szerelem
szilaj gyöngyei gurulnak szemembe.

S lassan minden meghal, a szív elfelejt
dobbanni – lelkem sors-keze sírba ejt,
mely eltakar az örök-néma csendbe...

Aranyfotó-díj: Domahidi Klára

Próza II. díj: *Náfrádi Anikó: Elmúlás*

A folyó partján ülve elmerengve nézed a lassan lebukó napot. Még szikrázik búcsúfénye, mit bágyadtan utoljára a víz tükrére vet.

Kavicsokat dobálsz a vízbe, és a körülölelő csendben hallod, ahogy a vízbe érkeznek. Sorra, egymás után, és szemekkel még elkíséred a tovaúszó hullámokat, miket a vízbe hulló kavics vet.

Az életedre gondolsz. Az álmaidra, miket sosem teljesítettél be. Az utazásokra, melyeket sosem valósítottál meg.

A helyekre, hova sosem jutottál el. A szerelmekre, melyeket sosem éltél meg. S a sok csodára, miket sosem tapasztaltál meg. Őszülő fejedet két kezvedbe hajtod, és az életed felett vont mérleg egy néma könnycseppet gurít végig arcodon.

Oly jó lenne újra élni! Átélni a sok csodát! Hangokba, képekbe, színekbe, szavakba önteni lelked minden apró rezdülését! Megváltani a világot! Bejárni Afrikát, Ázsiát, Amerikát! A Machu Picchu tetején tárt karokkal lélegezni be a világ harmóniáját.

És oly jó volna merni szeretni! Merni a lánnyal lenni, ki – a szíved mélyén mindig tudtad – az öröklétre boldoggá tett volna. Oly jó lenne, mint ahogy ez a kis kavics itt a kezvedben, alámerülni lágyan a vízben, és újra kezdeni az egész utat. Sodródni a folyóval, mely megtisztít, új utakra visz, s tanít. A kavics is olyan úton jár, hol folyamatosan csiszolódik. Végül – ha elkészült – valahol az út végén partot ér, és várja a következő eltévedt lelket, ki rájött: elvesztegette az életét.

Próza III. díj: *Somogyi Ferenc: Az apa és a pucér nő*

A családfő, kánikulától csigázottan tért meg szeretteihez. Zuhanyozásról és vérfagyasztóan hideg sörről ábrándozott.

– Apa, a szomszéd néni meztelenül napozik az erkélyen! – fogadta kislánya, köszönés helyett.

A férfi feledve minden ábrándját, rohant szemrevételezni. Sarkában csemetéje. Erkélye korlátján áthajolni készült, amikor csemetéje beordított a szobába:

– Anya! Apa meg akarja nézni a meztelen néni!

A szomszédban sikoly, majd sietős csörtetés.

– Fuccs a kukkolásnak. – morgott a férfi és elkullogott zuhanyozni.

Negyedóra múltán újfent az erkély felé somfordált.

– Megint a pucér nőt akarod nézni? – akasztotta meg szándékában felesége. Metsző hangja nem sok jót ígért. – Az én bájaimat meguntad? – srófolta indulatát – Ezért ma éjszaka sztrájkolni fogok. Hozzám ne merj nyúlni! – azzal sírva rohant a konyhába.

A jelenet ellenére nem adta fel. Nejét engesztelve bejelentette, szívesen elmegy bevásárolni. Dehogy vágyott az ABC-be! Oldalbordája is felettébb furcsállotta, az urára legkevésbé jellemző felajánkozást, de azért összeírta a beszerzendőket. A férfi repült... egyenesen a szomszéd lépcsőház harmadik emeletére. Becsöngetett a látni kívánt nő lakásába. Kétméteres férfi nyitott ajtót:

– Mit akar? – mordult nem éppen barátságosan.

– Izé... Nem tudja véletlenül, hol lakik II. Rákóczi Ferenc? – ám a felvilágosítást meg sem várva inalt, nem kívánva magát fásírtára veretni a hústorony férj által.

Hazáig meg sem állt. Felesége csodálkozva fogadta:

– Hamar visszajöttél. – aztán a szatyorra pislantott – Lajos, te nem vettél semmit!

– Én... én elmentem a boltba, de... éppen bombariadó volt.

Az asszony tányérokat ragadott: – Hazudsz! Megint a nőt akartad látni! – sziszegte, s férje fejét céltáblának kinevezve, egymás után érte el a tízes találatokat.

A férjet nem olyan fából faragták, hogy néhány tányér akadály lenne terve megvalósításában. A családi viszály csillapultán a spájzból hegymászó kötelet és jégcsákányt kotort elő. Úgy gondolta, tűzoltólétrán felmászik a tetőre, aztán alpin technikával leereszkedik a napozó hölgyhöz.

A tetőn újabb hidegzuhany érte: legalább húsz, kötéllal felszerelkezett férfi ácsorgott.

– Lajos jönni, nézni akt Maruszját? – kérdezte kaján vigyorral az oroszból magyarhonba szakadt szomszéd, Kucsma Kucsma Macsovic – Látni, lenni sok ember, én adni sorszám, adni ezrest, Lajos állni sorba.

A férfi visszavonult. Ugróágyat kerített arról próbált felugrani a harmadikra. A másodikon azonban csapda várta: a kéjvágytól ziháló mázsás Kovácsné elkapta a levegőben, mint a legyet. A néember karmaiból a postás mentette meg. Jó szokása szerint kétszer csengetett.

Lajos állhatatos fajta. Kovácsné készülő hájas ölelésétől alig szabadult, már újabb ötleten törte fejét. Elrohant a közeli tűzrezredhez. Ágyából lövette ki magát, remélve a nőnél becsapódást. A laktanya újoncai azonban pontatlanul céloztak... megint a másodikon kötött ki, Kovácsné kimondhatatlan gyönyörűségére... és ugye a postás naponta nem csengett kétszer kettőt.

Egy óra múlva Donna Kovácsné gyötörte Lajos kimerülten, alélva feküdt erkélye függőágyában, amikor áthajolt a pucér nő. Tüzet kért.

– Nem dohányzom. – szabadkozott a családfő, azzal méla közönnyel fordult el az elétárukozó látványtól.

Próza VI. díj: Z. *Farkas Erzsébet: Nyugtalan szomjazás*

Képzeltben minden lehetséges, így az is, hogy Ady Endre barátja lehettem. Százharminc évet visszamenni az Időben csoda-dolog!

Emlékszem. 1897-ben húszévesek voltunk. Túl az érdmindszenti elemi iskola öt osztályán, a nagykárolyi piarista gimnázium alsó négy évén. 1892-ben Zilahon, a Wesselényi Miklós Református Gimnáziumban együtt folytattuk az ötödik osztályt. Szívünkbe zártuk ezt a szabadabb szellemű világot, az ősi Alma Matert. Nálam a német és matematika ment jobban, amíg Endre barátom minden másból jeles eredményeket ért el. Hihetetlen mennyiségű magyar regényt olvasott. Petőfi kötet mindig volt nála. Magasztalta Vörösmarty, Jókai, de Vajda János költészetét is. Barátságunk 1896 után, az érettségi után mélyült el. Édesapja büszke volt tehetséges fiára, aki szomorúságát többször tárta elém. Apja azt várta volna tőle, hogy visszaszerezze a család hírnevét. Már benne látta a leendő szolgabíró, vagy tán a Szilágy megyei alispánt. Háta mögött családi döntés született.

Először Debrecenbe jogász lesz, csak azután következhetett a hön áhított állás valamelyike. Endre barátom 1896-ban beiratkozott a debreceni jogakadémiára.

A Debreceni Hírlap munkatársaként gyakorta látogattam el az akadémiára, hogy a főiskolai lapoknál segédkezzem. Észrevettem, hogy Endre hanyagul látogatja az előadásokat, helyette szívesebben időzik a szerkesztőségbe. Szóvá tettem jogi tanulmányainak hiányosságait, de irodalmi műveltségével nagy segítségemre volt. A századvégi magyar írói lázadót láttam benne. A régi ítéleteket romboló gesztusaival egyfajta életmórral jellemezte. Bár nem tudott idegen nyelveket, a külföldi irodalom nagyon érdekelte. Fordításokban került kapcsolatban a pozitívizmus nézeteket valló Auguste Comteval. Furcsának találtam állandó szomjazását, hajszoltságát, amikor a velünk egykorú fiatalok habzsolták az életet. Olykor el-elhívtam egy jogász bárra, de észrevettem, talán csak a kedvemért jött el. Ekkor már verseket írt, idejét leginkább ez töltötte ki. Első kritikusként elmondhatom, hogy későbbi költészetének nyomát sem lehetett fölfedezni az 1899-ben Debrecenben megjelent Versek c. kötetének írásaival. Hiába patronálta és tanította volna e város, mégsem nőtt szívéhez. Elvágott innen. Gyakorta hallgattam panaszáradatát, mennyire nem érzi jól magát e környezetben. Nagyváradról Bíró Lajos és Nagy Endre újságíró barátainktól kedvező híreket, magasabb fizetésajánlatokat kaptunk a Szabadság c. laphoz. Nem sokáig gondolkodtunk az ajánlaton, hamarosan elhagytuk Debrecen. Nagyvárad élénk szellemi életében több napilap látott világot, akiknek szerkesztői tehetséges, ambiciózus emberek voltak. A modern életfelfogás, a színház és kávéházak világa arra sarkallt bennünket, hogy harcba szálljunk a magyarság polgári és szociális elmaradottsága ellen. Barátságunk töretlenségét Ady nyugtalan szomjazása borította föl, aki Tisza Istvánnal való nézeteltérései miatt 1901 tavaszán az ellenzéki Nagyvárad Napló kötelékébe lépett. Lázadó magatartása, szellemes és gyökeresen magyar prózai stílusa itt fejlődött ki. Barátságunk ápolására szinte nem maradt idő. Az elkövetkezendő időben távolról figyeltem élete sodrását. Nem bírtam vele lépést tartani. A kormánypárti Szabadság c. lap szerkesztőjeként politikai viszályba is kerültünk. Hiába óvtam a felszínes szerelmi kapcsolatokról, mégis becsapott a villám. Nem hallgatott rám, amiért nagy árat fizetett. Mihályi Rozália végzetes csókja c. novellájában megvallja vérbaj-betegségét, ami akkor még gyógyíthatatlannak számított. Futó, felszínes kalandjaiban nem találta a szerelmet, pedig álmaiban is erre vágyott.

Sohasem feledem el, amikor váratlanul felkeresett. Már régóta nem találkoztunk, így csodálkoztam megjelenésén. Lakásomban éppen egyik cikkemen dolgoztam, amikor bocsánatkérő mosollyal kopogtatott. Éreztem látogatása fontosságát, barátságának mélységét. Szótlánul helyet mutattam a félhomályos szobában. Leült, szinte besüppedt fotelom mélyébe. Rám nézett és tőle szokatlan módon elkezdte vallomását. Nem szóltam közbe, csak hallgattam megdöbbenő történetét. Életében és költői pályafutásában nagy fordulópont előtt áll. Tanácsomat kéri. Diósy Ödönne Brüll Adél – akit Endre barátom csak Lédának nevezett – felfigyelt írásaiba. Párizsban élő, gazdag nagyváradai zs. id. család tagjaként hazautazott, hogy kiemelje a fiatal költőt a vidéki város szűk lehetőségei közül, és magával vigye Párizsba. Mit tegyen? Ahhoz, hogy e lépés mellett dönthessen, szüksége lenne némi vagyónra, francia nyelvtudásra és kapcsolatokra. Éreztem, emögött valami más is lappang! Láttam barátom heves lázadását sorsa lehetetlen helyzete miatt, ám tüzes vibrálás forrott a levegőben.

Szerelmes vagy? – kérdeztem. Endre rám nézett, még csak bólintania sem kellett, tudtam a választ. Ezek után milyen tanácsot adhattam volna? Sajnáltam, hogy barátságunk, amely most érett meg igazán, hosszú ideig meg fog szakadni. De semmi nincs véletlenül, ennek így kell történnie. Nehezen kászálódott fel a fotel mélyéről, de amint betegségéről faggattam, csak legyintett. Hogy meddig fog élni? – már nem számít. Az érzés fogva tartja, amiért föláldozni mindent érdemes! Tudtuk, nagyon sokáig nem fogunk találkozni, de megígértük egymásnak, betűink által tudatjuk egymással hogylétünket. Kézfogásunk egy erős ölelésbe felejtődött. Könnyes szemmel hallgattam távolodó lépteit...

Endre barátom otthagyta az újságot, hazament Mindszentre franciát tanulni. Összegyűjtögette az utazás költségeit, kapcsolatokat teremtett pesti lapokkal a majdani párizsi tudósítások számára. Nagyváradon eközben jelent meg Még egyszer c. verseskötete, de ugyanúgy mint első kötete, visszhangtalanok maradtak.

Ady Endre 1904 februárjában érkezett Párizsba. Eleinte idegenül mozgott, de mellette volt egy izgatón szép, szabadon gondolkodó és élő okos asszony, aki mindenben a segítségére volt. Betegségében is odaadóan ápolta. Párizs, mint a modern kultúra szimbóluma, a fényűző gazdagság fellegvára felszabadította a költő tehetségét. Nyelvi nehézségében is Léda gyöngéd tapintata segítette. Egy évig élt Párizsban, ahonnan feszült politikai légkörben a Budapesti Napló és én vártuk, ahol dolgoztam.

Az épületben, ahol laktam, közösen béreltek lakást Bíró Lajossal, aki sajtótudósítóként szintén a Naplónál dolgozott. Új élet várt rá, sok tapasztalattal. Eleinte csöndes munkálkodással teltek napjaink. A támadások pergőtüzében akkor került, amikor 1906-ban megjelent az első igazi Ady-kötet, az *Új versek*. Tudtam, amikor még csak piszkoztatást olvastam gondolatainak, ez valóban új stílus. Olyan költői képanyag, amiben csatározó kihívások és merész szerelmi líra keveredik.

Félelmemet nem rejtettem véka alá, de barátom lázadását a maradi műveletlenség ellen csodáltam. Kíméletlen harc indult ellene, de voltak olyanok is, akik fenntartás nélkül mellé álltak. Sokan megéreztek a meghökkentően újszerű költészetet. Ady Endre a figyelem középpontjába került, ahonnan úzótt vadként kellett elmenekülnie. Tudtam, hiába biztatom maradásra, az igaztalan vádaskodások felőrölnék. Párizsban Léda szerelme várta. Egy évig innen küldözgette cikkeit, amelyet én szorgalmasan továbbítottam. Több mint egy évig maradt távol – csak 1907 nyarán érkezett vissza Budapestre.

Megélhetési gondjaiba segíteni én sem tudtam, mivel a Napló idegen kezekbe került.

Ady új kötete Vér és arany címmel csak fokozta az ellene irányuló rosszindulatú harcok hevesességét. Lázadó dalnok barátom azonban mit sem törődött a támadásokkal, megírta első forradalmi verseit, amelyet 1907-ben a Népszava jelentette meg. 1908. januárban a Nyugat vállalta magára Ady védelmét és ellentámadást indított. Irodalmi liberalizmusként hirdette, az írónak egyedüli mércéje a tehetsége. Együtt vettünk részt Nagyváradon a Holnap elnevezésű irodalmi társaság megalakításában és antológia megjelentetésében. Az új lírai törekvéseknek a „holnaposok” irodalmi fórumai hadat üzentek, újabb sortüzet zúdítva az irodalmi és politikai ellenségekre. Barátommal Budapesten egy épületben laktunk, de életvitelünk teljesen különbözött. Volt, amikor hetekig nem is láttam. Lakbérét nem tudta fizetni, nem kérve segítsége. Sokszor hónapos szobákban, olcsó szállodákban lakott. A nappal nagyobb részét átaludta, éjszakáit pedig kávéházakban töltötte. Bohém életet folytatott, de időnként visszatért rendesebb lakásunkba. Budapestet sohasem tartotta otthonának, karácsonykor mindig hazalátogatott. Gyakran elfogta a honvágy, ilyenkor panaszos sóhajai Érdmindszent fölött keringtek. Hiába vigasztaltam, hűtlensége miatt büntudatot érzett.

Franciaországi útjain Lédával egyre ritkábban találkozott. Kezdett kihűlni a szerelmük. Az éjszakai élet, az alkohol, az erős altatók használata és betegsége miatt egyre gyakrabban kísértem el szanatóriumi kezelésekre. A költségeket Hatvány Lajossal és gazdagabb barátainkkal fizettük.

Évente jelentek meg kötetei, amelyekben új témaként jelentkeztek az istenes és forradalmi költemények. Nyugtalan lázadását nyomon követve versei önmagukért beszélnek. *Szeretném, ha szeretnének, A Minden Titkok versei, A menekülő Élet, A Magunk szerelme, Ki látott engem?* Lédával való áldatlan viszonya 1912 tavaszán szakadt meg. Az asszony kiereszkolt egy utolsó találkozást, aminek hatására született meg egyik gyilkosan gögös verse Az elbocsátó, szép üzenet. Amikor meglátogatott, elém tolt a szokatlanul sok javítgatással teletűzdelt sorokat, és azt mondta: – Látod! Neked volt igazad. Vége. Elcsodálkoztam, hogy még emlékszik, amikor kilenc évvel ezelőtt óvtam e kapcsolattól. De most úgy éreztem, mégis megérte, ez a vers nélkül nem születhetett volna meg. Barátom megkönnyebbülten sóhajtott és megkért, másoljam át a verset kiadásra. Ezzel zárult a Léda-korszak. Barátom örömmel vetette bele magát a szabad életbe. A nők ostrom alá vették, levelekkel árasztották el. Ő örömmel vette tudomásul híres létét, minden levelet elolvasott, sőt válaszokat írt. Feltűnt számára egy rajongói levél, amely egészen más stílusban íródott a költőhöz. Egy fiatal 16 éves lány Csúcsáról verseket küldözgetett neki. Barátom jó párat nekem is megmutatott, amelyben semmi kivetnivalót nem találtam. Éveken át leveleztek. Eleinte rokoni hangnemben, majd egyre bensőségebben íródtak a sorok. Már nekem is feltűnt a sürgetés, hogy látogassa már meg a költő a levél íróját! 1914 tavaszán kereste fel barátom a Boncza kastély fiatal úrnőjét Bertát. A 20 éves szerelmes leány és a 34 éves rongyolt egészségű költő egy év múlva összeházasodott. Házassági tanúként láthattam a költő ábrándos boldogságát, nyugtalan szomj ázását egy újabb kihívásra. Az erdélyi birtok mellé budapesti lakást is örökölték, amelyet tékozló pazarlással rendeztek be.

A háború véres tébolyában a nyugtalan költőnek egy ideig védelmet, menedéket jelentett a kései szerelem. A csúcsai kastélyban erről a megnyugvásról, az ifjú asszonyba való kapaszkodó reményről vall a szeszélyes dalnok. A Csinszka-versekben – amelyeket ifjú asszonyához ír – nyoma sincs a később megromlott házasesletnek. Amikor meglátogattam őket Nagyvárad és Kolozsvár között lévő kastélyukban, mindig olyan érzésem volt, mintha fárasztónak érezné a körülötte nyüzsgő fiatalasszony szerető gondoskodását, ápolását. Egészsége rohamosan romlott, lelkileg összezúzta a háború. Optimizmusa ellenére meg volt győződve arról, hogy akár győzünk, akár veszítünk, a magyarság történelmi tragédiájához vezet. A kastélyból láthatta a frontra induló katonavonatot. Nagyon aggódott Erdélyért. Keserűségét fokozta, hogy „éles torkát hurokkal, bénán kell hordania” – mert még a Nyugat is vonakodott közölni verseit.

1918 őszén betegsége súlyosra fordult. Ettől kezdve csak nehezen, dadogva tudott beszélni. Utolsó versében a baljóslatú magyar népért emeli fel aggódó szavát. Amikor kibetűztem a sorokat – *Üdvözlét a győzőnek* címmel – meghatottan szorítottam meg barátom kezét. A köztársaság kikiáltásakor – 1918. november 14-én – még együtt mentünk el a parlament kupolacsarnokába. Köszöntötték, mint a forradalom költőjét. Elnökké választották a Vörösmarty Akadémia ülésén, de megnyitó beszédét már képtelen volt elmondani. Lajos öccsével együtt kísértük haza budapesti lakásába, de tudtuk, az örökké szomjazó költőnk napjai meg vannak számlálva. 1919. január 27-én örökre megpihent. A nemzet halottjaként kísértük utolsó útjára el a Magyar Nemzeti Múzeum előcsarnokából. Nyugodj békében *Lázadó Dalnokunk!*

*Szegő András: Hadifogoly voltam Keleten**Hajóval Odesszába /folyt./*

A hajón élelmet osztottak. Abban a nagy sűrűségben ez igen nehéz dolog volt. Voltak olyan ügyesek, akik e miatt dupla porcióhoz jutottak. Konzerveket kaptunk, két főnek jutott egy hét decis doboz konzerv. Az akkor egymás mellett lévő két ember vált egy doboz tulajdonosává. Őrizték egymást és nagyon kívántuk a doboz tartalmát, de nem tudtuk felbontani, mert nem volt mivel. Egy idő múlva előkerült a köpeny bélésébe varrt néhány bicska és azzal már lehetett valamit csinálni. Eddig az volt a gondunk, hogyha felnyitjuk a dobozokat, akkor hogyan fogjuk kenyér híján megenni a zsíros tartalmát. Rövidesen ez a gondunk is megoldódott. A felnyitott dobozok tartalma sós lében elrakott zöldbab, szemesbab és kockára vágott sárgarépa volt. Azok jártak jól, akik a sárgarépát kapták, mert azt a lét leöntve meg lehetett enni. Rövidesen a dobozok tartalmukkal együtt a vízbe kerültek, és a sok felbontott és fel nem bontott doboz úszott és süllyedt a hajó közelében.

Igazából még ekkor nem voltunk annyira kiéhezve, a gyomrunk büszkesége még megengedhette, hogy válogasson és elvesse, amit nem kíván bevenni. Bezzeg már néhány hónap múlva jó lett volna bármelyik doboz tartalma.

Hajókürtök hangja szólt rekedten különböző irányból. A nyílt tenger felől is lehetett hangokat hallani és nagyon hosszú idő telt el, mikor azok körvonalai kibontakoztak a messzeségből.

Itt a messzeséget valami lágyan hullámzó, süllyedő-emelkedő sötétség, vagy inkább feketeség jelentette. Egyszer a mi hajónk is megszólaltatta a kürtjét, és nemsokára elindult. A köteleket eloldották, felüljárókat elbontották és a hajó gépjai hangosabban kezdtek dolgozni. A hatalmas hajótest megremegett és láttuk, hogy lassan távolodunk el a parttól. Nem telt túl sok idő, talán fél óra sem lehetett és a felgyorsuló hajóval már olyan távol kerültünk a partoktól, hogy a kikötő és benne a sok hosszú gémű daru csak szürke, egybefüggő földcsíknak látszott.

Nagy élmény volt, tengeren utaztunk. Teltek az órák, sütött a nap, fáradtak voltunk. Már a látvány egyhangúsága is fárasztott, más lett volna valamilyen kényelmes ülőhelyről gyönyörködni a ringó víztömegben.

Vagy két alkalommal találkoztunk velünk szemben jövő hajóval, de tőlünk olyan messze voltak, hogy az embereket sem lehetett kivenni rajta. A hajókürt hangjával üdvözölték egymást.

Lassan ránk esteledett. Iszonyatosan hosszú éjszakát virrasztottunk át. Olyan sűrűn voltunk, hogy leülni sem lehetett. Volt olyan bajtársunk, aki a fáradságtól összeesett, de lerogyni sem tudott, a sűrűség megtartotta. A lökdösődésben az ilyen magához támaszkodna, mint a pihenő huszárló. A csillagos éjszakában az jelentett némi kikapcsolódást, hogy sokaknak felfordult a gyomra az örökös hintázásban, himbálózásban. Jelentkeztek a tengeri betegség tünetei. Erről eddig csak hallomásból tudtunk, most gyakorlatilag is találkoztunk vele. A nagy létszámhoz viszonyítva nem voltak túl sokan, de a korlát mentét túlnyomó többségében ők foglalták el. Az öklendezve közlekedőknek igyekezett mindenki helyett adni, hogy mielőbb a korláthoz jusson. Ott hajoltak ki és kínlódtak a gyomrukkal.

Ez esetben talán szerencsénk volt, hogy nem tápláltak túl bennünket a behajózás előtt, mert ki tudja, hogyan néznénk most ki, ha sokkal többen öklendeztek, azokból valami váladék jött ki.

Az alattunk lévő szinten is a korlát mellett hajlongtak a bajtársak, csak azt nem tudom mit csinálhattak a még fentebbi zárt hajótérben. Mi a fedélzeten talán a legjobb helyzetben voltunk – hidegtől eltekintve. Vízelni is korlát mellé jártunk, amit az állandóan fújó szél annak irányában visszatekert, vagy az alattunk lévő szintre hordott be. Erről az onnan fenyegető kiabálásokból folyamatosan értesülhettünk.

De egyszer minden rossznak vége szakad. Hajnalodott, újra látni kezdtük egymást és a vizet. Ez a nyugtalan víztömeg sokkal erősebben himbálózott, mint előző nap folyamán, és szinte haragudott is. A színe is olyan piszkos szürkés-kékes-feketés volt. Ahogy kezdett világosodni, a távolban mintha hatalmas pásztor tüzet pillantottunk volna meg. Ahogy néztük egyre nőtt és egyre erősebben világított, már sugárnyalábjai is feltörtek az ég felé. Egyszer megjelent a korongja is, és az, ahogy néztük mindig feljebb emelkedett a víz szintjéről. Ahogy emelkedett, úgy indult el egy széles aranyországút a vízen felénk. Mintha maga a nap akart volna elénk gurulni, vagy minket magához csalogatni az ajándék-úton. Csodálatos volt. Ilyen élményben az óta már sokszor volt részem, más tengereken is, de mindegyikben ennek az elsőnek az emlékét kerestem.

Amikor a nap a látóhatárról felemelkedett és jótékony sugarát szétszórta mindenfelé, akkor a mi hajónkon is beindult az élet. Melegebb még nem lett ugyan, de nem éreztük magunkat olyan árvának, mint az elmúlt istentelen hosszú éjszakán. A napkelte bűvölete elmúlt, de a fényes korong világított, láttuk egymást, és ha dideregve is, de szóltunk egymáshoz. Nagyon el voltunk fáradva. Már húszórányi idő telt el indulásunk óta, és az óta állunk, lökdösődünk, ahogy a hajó billeget bennünket, és valami ennivalóra gondolunk, de szeretnénk valahogy meg is melegíteni. Ha egy kicsit tágasabban lennénk, úgy valamilyen testmozgást végezhetnénk, de még könyökünket sem tudjuk szabadon mozgatni.

Egy vigyázatlan mozdulat és már a mellettem lévő zsörtölődését hallgathatom. Ez ment egész úton át, amikor néhány órai hajókázás után a fáradság jelei kezdtek el mutatkozni. A fáradságot talán legnehezebb helyhez kötött álló helyzetben elviselni. Boldog randevúzó koromban tartós várakozás alkalmával a lábaim nagyon kifáradtak, viszont sétálgatva az éjszakába nyúló beszélgetések is üdítőek voltak.

Szóval a hajó himbálódzva úszott a vízen, a dermedtségünk kezdett lassan feloldódni, a nap folyamatosan átmelegített bennünket. Ahogy így kifényesedett az idő, mintha csak otthon lennénk egyre többen akartak a vizelő helyre menni. Lehet hogy nem mindenkinek sikerült, nem tudta mindenki azt visszatartani, amíg a korláthoz jutott. Ott egyenként a reggeli fényességben jobban látszottak az ügyeletes öklendezők. Igazán szenvedtek. Elnyúlt arcuk láttán igazán örülhetett, akinek nem vett erőt a tengeri betegség. Hogy vizelni lehessen, közük kellett furakodni, és ezt csinálták az alattunk lévő szinten is. A vizelet lefolyt, a szél pedig kedve szerint csapkodta, az emberek pedig egymást szidalmazták. Ahogy teltek az órák, úgy javult a kedélyállapotunk. Az éhségünket és fáradtságunkat leszámítva olyan élményben volt részünk, amit ma is szívesen vállalnék.

Szárazföldi patkányoknak nem minden nap adatik meg, hogy ilyen nagy víztükröt lássunk. Körös-körül ameddig a szem ellátott: víz és víz. A láthatár szélén az égkékje mindenhol a tenger nyugtalan kékjével találkozott. A víz táncolt, az égen szórványosan felhők voltak, de az a távolban egyáltalán nem látszott. Egybefolyt a két kétség és ez olyan érzetet keltett, mintha mi a hajónkkal valahol a semmiben lebegnénk.

Lehet, hogy késő délelőttre járhatott az idő, amikor a távolban hol erről, hol az oldalról hajókat lehetett látni. A messzeségben úgy tűnt, mintha állnánk, de ez csak a távolság játéka volt. A füstjét is láttuk, valamire ment, úti célja volt. Amerről a hajók kiindultak, tekintetünk abban az irányban keresett valamit. Korábbi évek kalandregényeire emlékezően mi is lestük feszülten, hogy mikor tűnik fel a látóhatár szélén a föld.

Ahogy telt az idő, mind többen és többen fedezték fel, hogy abban az irányban valami szürkéséget lehet látni, ami kiemelkedik a tengerből.

Ahogy közeledtünk, ebből mindig többet lehetett látni. Egyszer csak ki lehetett venni a kikötő panorámáját. Ott magasodott előttünk a part égre vezető lépcsősorával, hajóival, darujaival és romos épületeivel. Odesszába érkeztünk.

/folytatjuk a következő számunkban az Odessza c. résszel.../

Édes Richárd: Az elkártyázott egyéniség

Még a madarak is lassabbra és bizonytalanabbra vették korábban magabiztos röptüket, mikor a *Makk Ász* nevű kocsmá fölé érkeztek. Megállt az élet az étteremből igénytelen ivóvá züllött intézmény felett, de Árpád is megállt, mert éhes és szomjas volt, mint a népmesék hősei, sürgősen sört és harapnivalót akart, mikor betoppant a sorsáról döntő sörözőféleségbe.

A vasútállomás mellett lévő kiskocsmá furcsa rajzolatát adta az Árpádra váró városnak. A kocsmáros komor, kiábrándult ábrázattal meredt maga elé, mint aki már mindenről lemondott. A pultot egy nagydarab bajszos alak támasztotta, aki állandóan ordított a többi törzsvendéggel és ingerülten nézelődött jobbra-balra, kifogásolva, miért nem kap hitelbe italt. Egy csinos pincérnő hervadozott az egyik sarokban; Árpád pont elcsípte azt a pillanatot, mikor ez a jó nő egy másodpercig a falitükörre tekintve méregette magát, majd undorodva fordult el önmagától, mintha rémségesnek találná bájosan buja arcát és más macsóhevítő hegységeit és domborulatait.

Mi történt ezekkel? – merengett Árpád – Mintha itt mindenkit elvarázsoltak, közönybe hipnotizáltak volna. Máshol is találkoztam már elkeseredett emberekkel, de az atmoszféra, ami ezt a kisvárost körülengi több mint kísérteties. Mintha mindenütt félhomály és félelmetes fásultság uralkodna, mintha valami rejtelmes erő kiállította volna ebből a városkából az életkedvet.

Árpád nem sejtette, milyen gyilkos gyorsasággal talál majd válaszokat a benne örvénylő kérdésekre. Mikor egy sört kért a mélabús merlot-mestertől, egy kisportolt testalkatú, hetven körüli férfi toppant az ivóba, aki a csalódott kis csapszéki csapat radikális ellenpontjaként sugárzott az örömtől és a boldogságtól, a karjai is korát meghazudtoló energiáktól duzzadtak. A virulens vénség teljesen kilógott a környezetéből. Volt azonban valami vészjósló a szemforgatásai által születő szikrákban; Árpád úgy érezte, a *Makk Ász* gyászos kis gyülekezete valamiért rettenetesen közel áll az élemedett korú energiacsomagtól. Megdöbbenve látta, hogy az aktív apóka egyenesen felé közeledik.

– Isten hozta, idegen! Imádok új arcokat látni, új lelkekben lubickolni. Maga honnan jött?

– Miskolcra. És ön?

– Gomorrából. Azért nem mondtam Szodomát, mert azt mindig a homoszexualitással meg a perverzításokkal veszik egy kalap alá. Azért Gomorra, mert ott rossz emberek éltek, akiket az Isten büntetéssel sújtott. Azért felelek önnek szimbolikusan a Gomorra helységnevével, mert bárhonnan jöttem, mindenképpen a rosszat képviselem az emberek szemében. És nem is tévednek nagyot, mint majd azt ön is megtapasztalja.

– Miért mond nekem ilyeneket? Miért kellene nekem tudni az ön jelleméről?

– Mert több mint valószínű, hogy hamarosan a kettőnk teste és lelke egy hatalmas harcban csap majd össze, hogy valamelyikünk szellemileg szegényebb, a másikunk pedig egyéniségében egyetemesebbé váljék. De ez így fair, egy komolyabb karakternek mindenképpen jókora tétekben kell játszania, és úgy tűnik, mi mindketten nagy egyéniségek vagyunk, ergo nagyot is kell nyernünk. Azt hiszem, én vagyok a vénebb, úgyhogy a kövület jogán felkínálhatom a fránya magázódásunk leépítését. Áttérhetnénk a tegező formulára, ha nincs nehezedre.

– Miért kellene nekünk tegeződnünk?

– Mert hamarosan megváltoztatjuk egymás sorsát, és valamelyikünk magabiztos macsóból egy megalázott, megtépzott önértékelésű alakká alakulhat. Ha két ember ilyen döntő hatással lehet egymás lelkületére, jobb, ha lazán váltanak szót egymással, mikor még senkinek sincs semmi baja. Ez megkönnyíti a kommunikációt, és a részletek megértését is nagyban segítheti.

– Milyen részletekről beszél? Mi közünk nekünk egymáshoz?

– Még semmi, de hamarosan kegyetlenül komoly kölcsönhatások megértésére nyílik majd meg a tekinteted. Tudom, mi a bajod, és hogyan kerültél ide. Akár hiszed, akár nem, én segíteni akarok neked, író uraság.

– Miből gondolja, hogy rátapinthat a dilemmámra?

– Onnan, hogy már a negyedik sörödet nyakalod, és ez mindössze arra volt elég, hogy ugyanolyan bambán bámulj erre az üres spirálfüzet oldalra mint a nagy piálás kezdetén. Tudom, mi a hézag, hamarabb letapogattam a lelkedet döngönyöző kételyeket, mint ahogy azok a tudatod felszínére táncolnának – merengett fölényesen mosolyogva a mindentudónak tetsző matuzsálem – Olyan csinos csápokkal rendelkezem a lélektani letapogatások területén, mint senki más Borsodpuhányon. Ez a kis koszfészek a titkok tengerévé varázsolódik át a fejemben, ahol a gondolatokat csápjaimmal kifürkésző, kínosan elegáns medúzaként mosolyoghatok, miközben megsejthetem mindannyiótok mentális menszeszét. Mindenkinek van valami baja önmagával vagy a világgal. Én azért jöttem, hogy ezeket a gennyes kis lélektani gócpontokat, ezeket a szürkeállományokban cirkáló szadista cápákat simogassam a játékszereimmé. Egy nagy játékos vagyok, aki ezzel az egész mini-metropolisszal mérkőzik meg mindennap, évek óta, és nem ez az egyetlen belváros, amit birizgálok. Eddig én vezetek, de ez a city is keményen tempózik, jobb lesz felkötnöm a gatyámat. De ússzunk vissza ahhoz a mélytengeri hasonlathoz, amit az agyáról meg a cápákról művészkedtem ide neked. Nem akarok nagyképűnek tűnni, de már a víz felszínének fodrozódásából megsejtem a cápát, már egészen zsenge ebihal korában is. Te pedig, pajtás, nyüzsögsz a cápáktól, akik az agyadat harapdálják.

– Nem tetszenek a hülye hasonlatai, és ezt a pökhendi stílust sem tudom díjazni – ellenkezett Árpai – Kérem, kíméljen meg a társaságától.

– Az hiba lenne. Ezt most már végig kell játszani, bármilyen következményekkel járjon is. Tekintsd kiválasztottnak magad, kikapám, mert nem állok szóba akárkivel. Csak azokkal játszom, akikben látok valami fantáziát. A hozzám hasonló, egyéniségeket elszípkázó emberek és az élénk lökött koktéliként megjelenő világ számára te jelented a szívószálat, azt a szűrőt, amin át még a mocskos dolgok is megszépülnek, és a legsósabb veríték is egy artézi kút szintiszta ivóvizének tűnik.

– Szóval ennyi vagyok önnek, egy szimpla kis szívószál, aki kiszívja a valóságból a magának kellő nektárt, belőlem akarod kihörpíteni mindazt, ami jó. Ez a játszma végtelenül igazságtalannak tűnik nekem, öreg. Ön mindent megnyerhet belőlem, de mit kapok én a cseh durák – meccsünk végén?

– A tét számodra is óriási. Amennyiben te viszed el a pálmát, választhatsz egy tulajdonságot a bennem örvénylő végtelen variációs lehetőségéből. Én tulajdonképpen a mentőöved vagyok, ám ha ezt elcseszed, a fosztogatóddá is fajulhatok. Veszélyes egy vénség vagyok, látod, ezek a kiszípolyozott kisemberek is mennyire reszketnek a jelenlétemtől, mert emlékeznek, hogy olyan hanyag eleganciával szíppantottam ki belőlük a legjobb jellemvonásokat, mint kagylóból az osztrigát. Ezek az ételhasonlatok nem véletlenszerűen választottak, Árpád, én egy gurmanként, azaz ínycsikk ízléssel rendelkező nagyevő ragadozóként tekintek e világ nagy elméire, és a te tudásod is az étlapomra került, már a menü részét képezi. Évek óta mesélem ezeket a mondatokat, de hiába, eddig senki sem tudott lezsugáznni semmilyen játékban, így minden tulajdonság az én buksimba lambadázott, és csak én lettem globálisabb gonosztevő. Eddig mindenki megszívtta, de lehet, hogy ma fordul a kocka. Már más sportágakban is tétmeccseltem nagy emberekkel, biliárdoztam, bowlingoztam, golfoltam, teniszeztam, de mindenhol én lettem a kaján befutó, lazán legyőztem a legjobbakat, és elhappoltam tőlük azt, ami által ők voltak a legjobbak. Szóval előtted a szupermen-szerep, de ehhez agyon kell verned-mondjuk, kártyában. Ha diadalmaskodsz, olyan személyiséget szerválok neked, amelyet csak akarsz, és a világ legnagyobb szerzőjévé gyurmázlak. A győzelem azonban nem a gyöngye emberek gyurmajátéka, Árpád, ehhez a triumfáláshoz nagyon jó játék dukál. Ha meg akarsz verni, tényleg a létező legjobbnak kell lenned. De ha agyonversz a kártyák küzdőterén, bármit csinálhatunk belőled a kezemben kapálózó tulajdonságok tömkelegéből. Csak rajtad múlik, mivé alakulsz, kezeden az átalakulásod összes ütőkártyája. Lehetsz médiasztár, vagy menő építési vállalkozó az összes szakmai ismerettel, lehetsz pszichológus is, de ha jó gyerek leszel, és jól megszorítod a kártyák kantárját, akkor még az is lehet, hogy tényleg a vágyálmodra moccanunk rá, és ismert íróvá teszek az egyik egyéniségem erejével. Régóta várok már egy igazi ellenfélre, egy olyan zsugásra, aki képes lekártyázni rólam a büszkeséget, de eddig csak silány és selejtes szívószálakra akadtam. Már meguntam a szívószálak eltérő színeit, ideje megszabadulnom ettől a túl sok tudástól, amit bekebeleztem. Veszteni és adni akarok, de nem született még meg az a vagány, aki vesztesé tehetne.

– Ha ennyi mindent magába szívott, miért egy lepukkant mulató mocskos bárszékén búslakodik, miért nem lett mondjuk médiasztár, híres orvos vagy akárki?

– Mert untatna a komolyabb szerepvállalás, én egy klasszikus kártyás és egy örökké játszó, hajlott korú hülyegyerek vagyok. A játék az életem, olyan ez, mint a vámpírnak a vér; képtelen vagyok lehiggadni és jó útra térni, nem tagadhatom meg magam. Képtelen vagyok kibújni a bőrömből. Olyan ez, mint a játékgépesek mániája, akik képtelenek levenni az ujjukat arról a nyamvadt nyomógombtól, mert úgy érzik, örökre odaragadt. A piás is hasonló technocol-szagot gyanít az üveg és a keze közötti bőrfelületeken, és a drogos is hasonló képzetekkel küszködhet az injekcióstút illetően. A mániámmá vált a mérkőzések állandó keresése, nem tudok kiszállni ebből a végeláthatatlannak tetsző keringőből, ha úgy tetszik, a ki-ki-meccsek, és elsősorban a kártyázás lett az én külön bejáratú kis kábítószerem. Én a szívószálakhoz ragadtam, az emberi egyéniségek a játékgépeim, és a tulajdonságok titkos magamba építése a *royal flush*-öm, ez tart még életben, enélkül csupán egy kivénhedt hulla lennék a temetőben, mint oly sok kortársam.

– Szép beszéd a tulajdonságok tolvajától, szónoki babérokat dönget – ellenkezett Árpád az öreg ördögfajzattal – De miért csodálkoznék, hiszen mindezt mások buksijából sikerült elcsennie, mint az összes többi értéket? Mindig más koponyákból kopírozza a szövegeit! Nem zavarja, hogy ön csak egy másolat, egy egyéniségekből összeollózott pokoli puzzle? Ön rosszabb, mint a zsebesek, mert maga az egyéniségek elorozója. Szerintem már régen elveszítette önmagát, és csak bolyong a színes kis szívószálak labirintusában, egy undorítóan nagy útvesztőben, ami valójában... te magad vagy már...

– Micsoda mesteri szavak, le a kalappal, író úr! – lelkesedett gúnyosan a lopós aggastyán – Itt áll előttünk Észak-Magyarország Robert Merléje, megőrülök a mondatfűzéseidtől, kár, hogy elgurult a nyugtatós dobozom! Elfeledkeztél az írói impotenciádról, cizellált cimborám! Miért nem tudsz ilyen jó lenni a mindennapos írói merengéseid közben is, Árpád? Miért van az, hogy akkor csak a pucér papírok, a tollizgatásra vágyó meztelen lapok látványával szembesülsz, és a gondolatok elgondoláznak az elmédből, csak kapkodsz utánuk a hülye hálóddal, mint valami levitézlett lepkevadász? Úgy látszik, csak a nagy indulatok képesek kihozni belőled a nagy irodalmat, nagyszájú kisfiam! Talán tényleg hozzám hasonló misztikus szörnyek kellene ahhoz, hogy ilyen mámorítóan művészkedj. Még egy-két meeting velem, aztán kész a következő nagyregényed – micsoda motivációk...

– Ezt biztos valami brókertől vagy üzletembertől lopta, bár a kettő közt manapság nehéz meglátni a különbséget – sóhajtott lemondóan Árpád – Ön a plágiumok párbajhőse, kár hogy nincs jogszabály az írói lopások mintájára az egyéniségek elhappolásának megbüntetésére is.

– Térj már észre, ki hinné el, hogy ilyen folyamatok egyáltalán megtörténhetnek? Ezt semmilyen vizsgálat sem tudná kimutatni, mert ezt nem lehet kimutatni. Nem létezik műszer, mely bemérhetné, kitől milyen tulajdonságokat emeltem el. Ezek a misztikus megfújások a leránthatatlan leplek körébe tartoznak, és sosem bizonyíthatnak rám semmit ezügyben. Ezek a szálnalmas kísértetek, akikből egykor megfújtam valami menő sajátosságot, sosem jelentenének fel a rendőrségen, mert a yardok is az én kezemben vannak. És nem csak a zsaruk, de a város vezetőinek javarésze is az én foglyom. Tartanak tőlem, mert a politikusok a leghatalomvágyóbb népség az egész földtekén, őket volt a legkönnyebb rávenni arra, hogy kivételes tulajdonságokért összemérjék velem az erejüket, ők siránkoztak a leggusztustalanabban, mikor lenyúltam az önbizalmukat, a nagyképűségüket, az ambícióikat. Szóval, mindenki retteg és fél, semmit sem mernek tenni ellenem, téged sem védhet meg tőlem senki, mindenképpen játszanod kell ellenem, vagy...

– Vagy?! – sápadt el Árpád.

– Látod azt a nagydarab, bajszos, markos figurát? Kiloptam belőle a gátlásokat, így ha füttyentek neki párat, szétveri a szádat. Vadállattá változott, mióta átpasszolta nekem a morális gátlásait. Az ő korábbi türelme és erkölcsi fékezőkantárja már az én szenvedélyeim kordában tartását szolgálja. Te sem menekülhetsz. Ha nyerek, olyan láthatatlan láncokat lendítek a lelkedre, melyeket csak te tudsz érzékelni, hiszen olyan kincseket karmolok ki a lényedből, melyek hiányától csak te bolondulhatsz meg, balga barátom.

– Miért kellene elhinnem ezt az egész metamorfózis maszlagot? – fakadt ki Árpád – Ezek csak sejtelmek és utalások, én még semmi konkrét bizonyítékot nem láttam még arra nézve, hogy amiről mesél, az valóság lehetne.

– Tudnod kell, hogy mindez messze jár a meséktől. Beléd kell férközzön a gyilkos gyanú, hogy nem vagyok akárki, és minden bizonnyal arra is rohadtul ráérezhettél, a feléd áradó szemtelenkedéseimből valamiféle spiritualitás sugárzik. Hidd el, tényleg az értelmiséget és a számomra valamilyen szempontból értékes emberek sajátosságait habzsolom. A környék és a világ legkiválóbb koponyáiból kanalaztam ki a legízletesebb szellemi falatokat, ahogyan azt néhány távol-keleti barbár teszi a szerencsétlen majmok agyvelejével. A mentális menük majszolása mindig megnyugtat, és többé is tesz. Ez a legjobb lakoma, hidd el nekem.

– Maga sem vagy jobb azoktól a megátalkodott majomagy-evőktől, én nem is látok lényegi különbséget köztetek. Maga is egy barbár, egy szellemi szadista.

– Tévedsz, én vénségemre egy válogató tulajdonság – vámpír lettem. Nem kajálhatok akármit, csak a hatalmas habitusok belapátolása érdekel. Nem vagyok barbár, én inkább ingyencnek mondanám magam, akinek valóságos csemege az igazán klasszis egyéniségek elfogyasztása és felemésztése. Ez olyan elementár is energiát ad nekem, mint a tomboló tornádó a féktelenül forgó szélenergia-kerekeknek. Csak olyan falatokkal foglalkozom, melyek a nekem kellő ízharmóniát adják hozzá a gigantikus vacsorához, mely egyszer – már nem is olyan sok év múlva – az istenné emelkedésemet is eredményezheti...

– Micsoda választékos stílus! Ezt kiből ollózta ki főspirítiszta tolvajságod?

– Egy egyetemi tanár egyéniségéből, akít a minap pont erre sodort a sors. Jó parti volt, a fickó azt hitte, remekül römizik, de ennek ellenkezőjével kellett szembesülnie, mikor elrabortam belőle a retorikai rugalmasságot. Azóta csak hebeg-habog, meglehet, kirúgták a campusról is. Veszélyes lesz, az biztos. Hazudnék, ha azt állítanám, ez a művelet nem jelenthet visszafordíthatatlan hanyatlást számodra. Ez a személyiség – szipkázás szétporlasztja a szíveket. Látod, milyen tompa és kiégett arckifejezéssel járkálnak ezek az emberek, akiktől elvettem valamit? Minden megváltozott bennük a lélektani lopás után, mert ekkor ráérezhettek, hogy elveszítették egyéniségük legértékesebb részét, és ez az élet értelmének elsuhanását eredményezte náluk. Szétrobbant a személyiségük, a tulajdonság-tolvajlásom óta nem éreznek semmi számukra lényeges jelentést az életben, semmit sem tudnak értékelni benne. Szánalmas zombiként, gépies robotként lopakodnak az utcán, rejtőzködnek a barátaik és ismerőseik előtt, mert szégyellik, hogy belementek ebbe az alvilági alkuba. Önmaguk árnyáivá váltak, már napsütés sem kell, hogy árnyék övezze alkatukat, mert mind a sötétségbe sülyedtek, felhagytak a fényes dolgok szerelmével. Félhomályba takaróznak, hogy elrejtsek ürességüket, de ez egy hiábavaló ravaszkodás, kilóg a lóláb a levitézlett lelki vágyak alól. Már messziről meglátszik az ábrázatukon a lét láncolatának megszakadása, a semmi kacintása. Sokan a halálban vélték megtalálni az árnyéklét ellenszerét, és az ellopott egyéniségüket pótló pirulaként lelőtték, ledöfték magukat, most, holnap megyek a tizedik temetésre, és ez csak egy város. Ezek az emberek azért választják a másvilágot, mert elnyertem tőlük a *Jolly Jokereiket*, amivel eddig az élet minden helyzetét megoldhatták. Miután kiűzetnek önmagukból, az életből is kilassúznak. Azért adják meg maguknak az utolsó löketet, mert a *Jokereik* hiányában már nem érzik otthon magukat önmagukban, és még a kaszás közelségét is jobbnak vélik annál, hogy egy keménykötésű kártyás kilakoltassa belőlük önmaguk legjobb lapjait. Nem félsz? Te is ilyen árnyéklénnyé aljasulhatsz, korábbi önmagad kicsinyes paródiájává. Ők mind a nagyságra vágytak, mindannyian óriások akartak lenni, de parányibb csúszómászóvá csúnyultak valamennyi evilági élőlényénél. Már csak sodródni, lavírozni akartak a létben, ahelyett, hogy uralnák, ahogyan azt egykor egyéniségük erejének teljében akarták.

– Félek, de a rettegésemet remény hatja át – vallott színt Árpai – Vágjunk bele, mert ezt a meccset már nem kerülhetjük el, mindketten tudjuk.

Belevágtak. Cseh durákoztak. Nem tudom, mi szikrázott jobban, a kártyák keringője a pakli pokoli parkettjén, vagy szemeik szörnyű szkanderoszása, de a lapok lendületes összecsapása és a tekintetek torkolattüze olyan vészjós ló western – világgá tette a hátsó asztal környezetét, mintha két vadnyugati vagány csapna össze egy pisztolypárbajban, és a szél simogató susogása az elkerülhetetlen halál hidegét hordozná áttetsző karjaiban. Először mindkét fél a gyöngécske gyalogságot, a hetes, nyolcas, kilences lapokat küldte a harcmezőre, majd a kiskatonák elhullása után a nagyobb menők ragadtak kardot. A letett lapok kezdetben ölelkező alakzatban feküdtek egymásra, harmonikusan és szépen, mint két szerelemtől szédült tini az első ágyba menetel ámulatos éjszakáján. Ezt a nagyszerű nászt azonban viharos válaszreakciók követték, ász ugrott ásznak, király a királynak, és a harci pengék csikorgása a játék szépségében való csalatkozás érzését csalta ebbe az ördögi összecsapásba. Árpád szinte fizikálisan is érezte, ahogyan a meccs során végig Damoklész – kardként ott lebegett felettük a hatalmas tét, egyéniségének eljátszhatósága vagy mérhetetlen gazdagítása. Az izgalomtól izzadó és ellenfele fellegjáró fölényétől iszonyodó Árpád a lapokon látható piros szívek képétől már a szíve szétporladását látta kibontakozódni lelki szemei előtt. Ebben a misztikus moziban még baljósabban látta viszont önmagát, mint valaha annak előtte. Itt tényleg árny volt már, burjázó szakállal, sodort, viharedzett cigivel, a legolcsóbb piát lengetve remegő kezében, eltompult, tétova tekintettel tévelygett a meglopott világban. A látomás letagadhatatlanul horrorisztikusra sikeredett: az illúzióban olyan zöld és zombiszerű volt az arcszíne, mintha most halászták volna ki a városi tóból, többnapos hullaként. Békaarccá borzadtak a vonásai, és szemei is hasonlóan gúvadttá görnyedtek.

Árpádban elmondhatatlan ellentmondás tajtékzott a kártyacsata közben, olyan vadul hullámzott a lelke, mint a háborgó tenger egy a végítéletet sejtető vihar közeledésekor. A játszma során dermesztően sokszor látta veszni a személyiségét, szinte már készült a démonikus detonációra, melyben ez az elnyűtt egyéniség-evő kirobbantja belőle a legkitűnőbb különlegességét. Aknamezőt látott minden lapban, robbanást minden pillanatban. Máskor meg azt hitte, ő ragadhatja meg a rémségben rejlő tulajdonságok tömlőcét, és kicsalogathatja a cellák csöndjéből azt a kincset, ami a legnagyobb íróvá tehetné. A siker e röpke susogásaiban a kártyalapok királyain virító koronák lebillentek néha a tulajdonosi koponyákról, a lehetséges győzelem szele csiklandozta, de hamar el is szaladtak tőle az érvényesülést sejtető szellemujjak.

/folytatjuk a következő számunkban.../

/a műbe beszerkesztett illusztráció Barna András alkotása/

Szalay Anikó: Az ősz előszobája

Álmos a föld, takaróra vár,
Kiegett tarló, füstölő határ
könyzeit nyeli a búcsúzó nyárnak,
Szeptember köszönt, az ősz előszobája.

Rózsa szirmán harmatcsepp, ha rezzen
fűszál reszket ködgomolyos reggel,
S mintha minden álom valósággá válna,
Tündéerkert-árnyak lengnek a homályban.

Felszálló pára gyümölcsökön pihen,
Mosolyog zöld alma, s ízletes gerezd,
mely finom nedvét préselesnek adja,
s illatos musttal kincsünk szaporítja.

A határ termései pincékben pihennek,
Burgonya, tarkabab, s őszi gazdag tervek
mind megvalósultak. Kevesebb, vagy több lett
mit Isten adott nekünk, szorgos embereknek.

Borongós a szeptemberi hajnal.
Becsengettek. Iskolád tárt karral
vár, hol szíved küzdelmekre lel.
Sejtjeid lüktetnek, helyed keresed.

S míg tántorog a homály, képzelet csapong,
Rőt lomb fázik, hulló levél dalol,
Könyzeit nyeli a búcsúzó nyár,
Hosszú álom, jöjj, jó éjszakát!

Mohácsi Józsefné Zsóka festménye

Bozók Ferenc: Október nyolcadika

Tódul a fájdalom, árad a bánat az őszi vidéken,
gyászkoszorús, temetős, dohos illata van ma a völgynek.
Elkomorulnak a fák, puha mézga a gyász-bizonyíték.
Csordul a könnye a kérges, öreg, fanyar illatú tölgynek.

Varannai Margó festménye

Dedik János: Hadd maradjak még e Földön...
/Könyörgés/

Hadd maradjak még e Földön
Engedd meg – Istenem!
Jó példával, szent igével
Tölteni életem.

Hadd maradjak még e Földön
Segítek – Jézus – Neked.
Sok-sok öröm érne ezzel,
Csordultig lennék veled.

Hadd maradjak még e Földön
Adja meg – Lelked – nekem!
Hogy dicsérni tudjam
Tőled kapott boldog életem.

Hadd maradjak még e Földön
A Szent lélek legyen velem.
Krisztusunkhoz elmondhassak
Imákat – Uram – Neked!

Hadd maradjak még e Földön,
Engedd meg – Istenem!
Szolgálatod örömeit
Add meg nekem!

Sélley Attila fotója

Bari Gábor: Őszi üzenet

Koros ősz gubbaszt tarlott bokrok alatt.
Talpaink alá csusszan hosszan az út,
mely díztelen-nehéz s velem is elfut.
Életfa- virág s lomb, mögöttünk marad.

Mint barna-piros-arcú levél, haraszt
– zöld csak Lúdra, Feketére sárga jut –,
hűvös hullámok fogain bámulunk
s fejeink loboncán fehérét fakaszt.

Szív, ha sajdul, bánatba hull a lélek...
Grieg-muzsika bűg Aase halálán,
valahol síró angyalok zenélnek.

Évszakunk elfut, üzenünk levélnek:
jön új szerelem, új tavaszígéret
ha majd, kacagó angyalok zenélnek.

Csata Jenő festménye

Farkas Eleonóra: A bor

Végefelé jár a szüret,
nótáztatnak az emberek.
Kádba töltik a hegy levét,
találgatják: mi lesz a vég.

Hová kerül a jó nedű?
Milyen célra veszik elő,
s hogy mosoly-e, vagy borvirág
suhan az ünnepeken át?

Ital a bor? Vagy néha más?
Büszke erőfitogtatás?
Miért vedel a nemzetünk
ha kátyúban az életünk?

A szőlőszem ezer veszély...
Tettéért felelős személy
a felnőtt, kire bízott,
hogyan áldást hoz, vagy kárt okoz.

*Mohácsi Józsefné Zsóka:
Székely góbé gondolat*

Messze távol tőlünk
a mesés székely földön
egy zimankós hideg télben
óriás hegyek tetején

hegyi pásztorok figyeltek fel
egy hatalmas anyamedvére,
de mi történhetett vajon
a hegy tetején?

Egy kicsi bocst született
a barlang mélyén,
körülbelül már egy éve
ahogy megfigyelték.

Az anyamedve eddig őrizgette,
s most fölcsalta a hideg télbe
s durván lelökte a kicsi bocst
hirtelen a sötétség mélyébe.

Bor István Iván grafikája

*Vargáné Mohácsi Kinga:
Egy fényes csillag*

Egy fényes csillag
szállt az égre
a kiseded Jézus
jövételét hirdette.

Megszületett a Megváltó
Isten drága Fia,
ki egyszülöttét elküldte
a bűnös világra.

Megváltóként jött a földre
ki értünk halt kínhalált
bűneink bocsánatára
áldozta fel Önmagát.

Maczkó Edit: Egy tenyérnyi fényt adj Istenem

Egy békés kis zugot adj csak nekem
Egy tenyérnyi fénylő ablakot
E csigaház lesz a templomom
Imáimmal jól megférek ott.

Még vágyom a nyárra, én szüette fa.
Szórd rám vakító fürtödet
Vakuljon meg a szenny a kín
Mely véresre sebezte lelkemet.

Ha szenvedek, hát miért vagyok?
Miért kiáltom feléd bánatom?
Tudom te mindig válaszolsz,
Intelmedet elfogadom.

A hitem tart egyenes derékkal
Mít kínok kínja támaszt délcegen,
Egy tenyérnyi fényt adj sok éj után
ha nem hasad, végy magadhoz Istenem.

Hornok Magdolna festménye

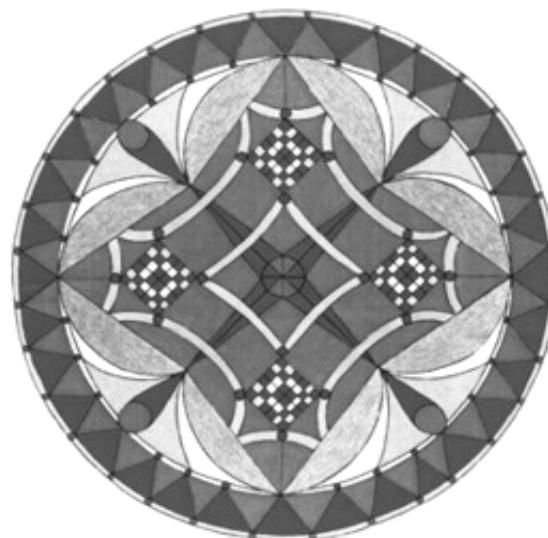
Kedves Olvasó!

Következő rendelési határidő: 2007. november 1.
Következő lapzárt: 2007. november 15.

Emlékeztető!

– 2007. szeptember 13-án, október 11-én és december 13-án alkotóműhelyt tartunk Miskolcon, a Művészetek Háza Kávézójában 15 órától.
– A *Lázadó dalnok* c. antológia könyvbemutatója november közepén lesz Szerencsen, pontos időpont egyeztetés alatt...

Programjainkra mindenkit sok szeretettel várunk!

L. Gál Mária mandalája

Tamás István: Angyalok közt

A halál után veled leszek,
felhők közül rád figyelek.
A Sajó Folyó lesz menhelyem
sóstengervíz a fekhelyem.

Bennem nyugszik Hold és Nap,
vigyázok rád, ha magad maradsz.
Őrizlek majd, fogom kezéd,
hallgatom, hogy dobban szíved.

Ott várok rád, hol ragyog minden
oltalmazlak akár Isten.
Angyalokkal, csillagok közt,
bússzívedbe beköltözök!

Hír-telen

Hírlevél az alkotóművészetek szerelmeseinek

Kiadja a Magyar Alkotók Internetes Társulása
Közhasznú Egyesület

Felelős kiadó: Szabó Sándor, a MAIT elnöke

Főszerkesztő: Szabó Zsolt

Szerkesztők: Domahidi Klára, Édes Richárd,
Szabó Sándor és Varga István

Szerkesztőség: 3565. Tiszalúc, Hunyadi u. 20.

Honlap: <http://mait.ini.hu>
E-mail: mait@freemail.hu

Megjelenik az NCA támogatásával